

Po poteh škratov, vil in zmajev

Izšel je prvi družinski vodnik **Planinske zveze Slovenije** z naslovom Po poteh ljudskih pripovedi, ki prinaša trideset izletov po bregovih Save.

ASNA PALADIN

Novi vodnik predstavlja prelomno novost za Planinsko založbo **Planinske zveze Slovenije**, saj je njihov prvi družinski vodnik, moči pri njegovem nastajanju pa so združili poznavalka ljudskega izročila Dušica Kunaver, dolgoletna planinka in gorska reševalka Irena Mušič Habjan in ilustrator Jernej Myint.

»Naša knjiga v današnji čas prinaša spomin na stoletja, ko so v bližini naših vasi živela skrivnostna starodavna bitja. Iz bližnjega gozda je bilo slišati milo petje gozdnih vil, v gorah so živeli škrti, v tolmunu vaškega potoka je živel povodni mož, v grmenju nevihte je bilo slišati glasove divje jage ... Gorata in bajno lepa gorenjska dežela je bila nekdanj polna teh davnih bajnih bitij. Velike gore so zgradili velikani, Blejsko jezero so napolnile vile, skalovite in prepadne triglavske gore je razril Zlatorog s svojimi zlatimi rogovi .... Stare ljudske pripovedi, ki so prehajale iz roda v rod, so v današnji čas prinesle sporočila o načinu življenja in mišljenja naših dedov, a ne le to, v ljudskih pripovedih je ohranjen tudi spomin na resnična zgodovinska dogajanja. Če te stare dragocene ljudske pripovedi združimo z izleti po gorah in dolinah ob bregovih Save, bomo našemu mlademu rodu in tudi nam samim olepšali in obogatili življenje,« bogato ljudsko izročilo v naših gorah, ki je bilo navdih za izlete, in njegov pomen v današnjem času opi-

še Dušica Kunaver

Vodnik nas s svojimi zgodbami vodi ob bregovih Save – od ljubljanskega zmaja do podkorenske pehtre babe. Začnemo na njenem desnem bregu iz Ljubljane z Ljubljanskim gradom, nadaljujemo z Jeterbenkom, Lubnikom, Dolino Triglavskih jezer in krnico Za Akom. Potovanje na tej strani Save zaključimo z dolino Tamar in tremi sestrskimi rekami Dravo, Savo in Sočo, zavijemo navzdol po levem bregu Save, obiščemo Dovško Babo, gremo mimo Krvavca ter zaključimo s smledniškim gradom in Šmarno goro.

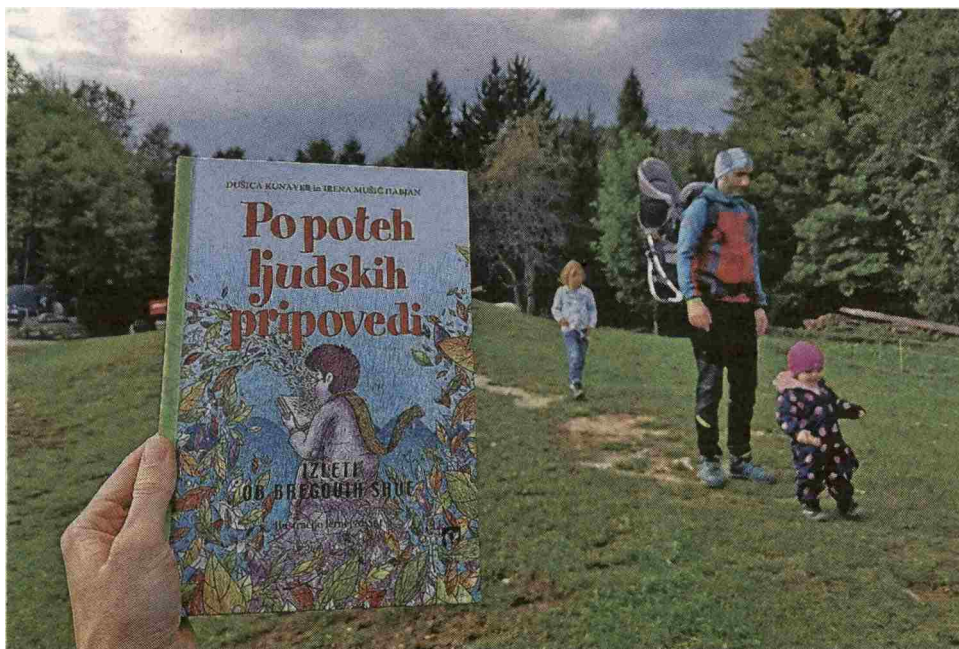
Ker ne gre le za zgodbe, ampak pravi planinski vodnik, je bilo treba škrate, zmaje in vile umestiti med opise tur, z vsemi značilnostmi poti, za to pa je pos-

krbela Kamničanka Irena Mušič Habjan. »Čeprav so ljudske pripovedi preproste, je v njih modrost, iz katere se lahko veliko naučimo – ne samo otroci, tudi odrasli. Zame je bilo zanimivo predvsem to, da sem ob nastajanju vodnika tudi sama odkrila nekatere kraje in zanimivosti, za katere pred tem ni bilo časa. Poleg tega so včasih lažji izleti še večji izziv za zapis, saj je več podrobnosti in je treba paziti, da se sam kot pisec v teh ne izgubiš. Ljudsko izročilo mi je bilo vedno precej blizu in sem vesela, da smo tudi tako predstavili in ohranili pripoved o Srebrnokrilcu v martuljskih gorah, ki je manj poznan kot Zlatorog, a nič manj pomemben,« je dejala ob izidu in poudarila, da je vodnik v prvi vrsti na-

menjen družinam z različno starimi otroki, saj se za vse najde kaj primernega – od izleta na Ljubljanski grad do ture v Dolino Triglavskih jezer čez Komarčo.

Da bodo vodnik za svojega vzeli tudi najmlajši bralci in planinci, vsakega od tridesetih izletov oz. vsako od ljudskih pripovedi krasi posebna ilustracija Jerneja Myinta, ki je tako ustvaril podobo ljudskih junakov in dal krila domišljiji bralcev vseh generacij.

Na **Planinski zvezi Slovenije** pravijo, da bodo izdajanje tovrstne družinske literature nadaljevali, saj želijo gore približati družinam in te tudi opremiti z znanjem. V pripravi je tako že priročnik o osnovah planinstva, ki bo izšel konec letošnjega leta ali v začetku prihodnjega.

Družinski vodnik Po poteh ljudskih pripovedi nas vodi na trideset planinskih ciljev ob bregovih Save. / Foto: Manca Ogrin